

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 76. ANULU XVII.

Telegraful este de doua ori pe septimana: joi si duminica. — Prenuntatiunile se fac in Sabiu la expeditiunea foiei pe afara la c. r. poste, cu banul prin scrisori francate, adresate catre expeditiunea. Pretiul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partii ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 25 Septembrie (7 Oct.) 1869.

tru provincie din Monarchia pe anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru intia ora cu 7. cr. sirul, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dia' onomastica a Maj. Sele.

Luni s'a serbatu dia' onomastica a Majestății Sele Imperatului Franciscu Iosifu I. In biseric'a gr. or. din cetate s'au severitu la 8 1/2 ore sânt'a liturghia, aflându-se de fatia Escelenti'a Sea Présantitulu Archiepiscopu si Metropolitu, corpulu profesorilor seminariali cu elevii institutului si alti crestini. Sub decursulu Stei liturghii Pré on. Par. Ioanu H a n i ' a ceti rogaciunea de ingenunchiare, pentru indelung'a victia fericita a Monarchului nostru spre fericirea popóreloru de sub sceptrulu Lui.

Asemenea a fostu serviliu ddiescu si in biseric'a rom. cat. si alte biserici. — Milit'a a esitu in parada deplina in piátia.

O cestiune insemnata.

Ne aflámu in acelu anutempu cându se incepe instructiunea in totu felulu de institute, a totu felulu de invetiaturi.

Tempulu celu rapede dela 48 incóce a facutu cá si pre câmpulu instructiunii, cá si pre acelu politicu, sa trecemu iute si prin multe fase. Trecerea acést'a are in sa insusirea aceea de aduce mereu impregiurări noue, prin urmare necunoscuté, si fiindu ca in trecut amu invetiatur a ne teme de ori-ce noutate, si acum de câte ori ni se ivesce o vedere noua noi mai întâiu ne temem de ea.

Sa remanemu la instructiune si sa cugetámu unu momentu cáta temere nu ne-au insuflatu legea dietale privitorie la instructiunea publica, din cauza ca trecutul ne-au aretatu cum unii vréu sa ne magiarizeze, alii sa ne germanizeze s. a. m. d. Si acum nu putem si nu trebuie sa ne mirámu déca in unii §§ a mentioatei legi póte afla cine-va simburulu susu atinsei temeri.

Ce e mai multu, noi vedemu ca unii sa temu chiaru si de caletori'a ministrului de culte si instructiunea publica. Chiaru si in acést'a nu vedu alt'a decâtu amenintare de nationalitate pre calea instructiunii.

Noi credemu ca in epoce de aceste, cum cu dreptu cuventu a insemnatu Présantitulu Metropolitu alu nostru si caletori'a ministrului de culte si instructiunea publica, sa ne insuflim de alte cugete si de alte simtieminte. Sa nu cautámu naluci si acolo unde nu suntu si unde voru cu ele numai sa ne rapésca curagiulu de a lucrá. Ci sa luám lucrulu ca atare inainte-ne, sa-lu studiámu si apoi sa ne punemu pre executarea lui.

Legea de instructiunea publica impune conditiuni pentru sustinerea scóleloru populari, elementari etc. ale confessiuniloru. Totu legea amenintia cu infiintare de scóle comunali, noi le amu dice de statu, déca confessiunile nu-si voru tiené scóile la inaltimea loru.

De unde se deduce, ca fiindu regimulu ungurescu si avendu o mare predilectiune cátra cei de nationalitatea sea, precum a si inceputu a se intempla, invetiaturi se punu unguri, carii de siguru ca voru invetiá pre copii unguresce si pána in prima-véra eata-i unguri.

Lucrulu si-aru avé partea sea fórté seriósa, ratiunându astfelu, déca pre lángá ratiunare aru fi puteri scolastice unguresci, cari sa aiba unu munte de sciintie si de pracsá scolastica cu care sa ne amenintie.

Noi credemu ca va fi cu multu mai folositoriu pentru noi, déca vomu lasá la o parte intentiunea „ascunsa“ a legi si a altoru mesuri, de a magiarisá si déca ne vomu pune intrebarea, ca bune aru fi scólele nóstre confessiunale asiá dupa cum le pretinde legea de instructiune séu há? Déca suntu bune, apoi nu ne remáne alta decâtu sa vedemu sa corespundemu legi si amu scapatu si de magiari-

sare si vomu capatá si mai multi tineri instruiti in cunoscintiele de lipsa.

Asiá e! voru obiectá unii, dara suntemu seraci si nu suntemu in stare de a sustiené scóli dupa cum ni le prescrie legea. Celoru ce respundu asiá aru trebui sa li se spuna mai departe, ca in intielesulu legi totu voi va sa ziditi si sa sustieneti si scóla comunale, cáci de cinsti nu ve da nimenea nimic'a; numai ca atunci nu ve-li sustiené scóla carea sa fia numai a vóstra, ci o scóla in carea propastrea copiiloru vostri, va trebui sa fia, din caus'a limbii straine, séu nula séu fórté marginita.

Ací jace greutatea temerei nóstre, carea pentru noi amenintia cu multu mai tare cu i n t u n e r e o u , cu remanere inapoi de spiritulu tempulu si cu cuplesirea, máne poimáne a unei culturi mai mari, cu pretiulu totalei inadusiri a dezvoltárei nóstre.

Poporulu si regimulu trebuie dara sa fia cu atentiune la purtarea sea fatia cu instructiunea, sa nu emble celu dintáiu speculându de a se subtrage dela chieituieli pentru instructiunea propria si celu din urma de a face politica anacronistica (cárei ei a trecut tempulu) adeca de a absorbi natiuni, cari dovedescu putere de viatia.

Din cele ce amu putulu observá din caletori'a ministrului, credemu ca si drumulu ideiloru sele este numai acél'a de a lati instructiunea in poporu, fára de considerare limbistica, cáci statulu in prim'a linia are lipsa de cetatieni luminati, cu alipire cátra elu, vorbésca ei ce limba voru vorbi. Si apoi alipirea cetatieniloru nu se castiga nici odata prin inapoierea, ci prin inaintarea intereselor cetatieniloru.

Datori'a nóstra de capelenia este si va fi a ne conformá instructiuniloru jurisdicțiuniloru nóstre autonome scolari, cari suntu basate pre legi sancțiunate, si a lucrá din tóte puterile in intielesulu loru si tóte temerile nóstre voru disparé.

Revista diaristica.

„Tromp. Carp.“ reproduce din unu dtuaru francescu „Le Public“, despre care dice ca e alu lui R o u h e r , fostu ministru alu lui Napoleonu III, unu articulu. Articulu e scrisu intr'unu modu diplomaticu dara da ungoriloru se intielega destulu ce conduita trebuie se aiba fatia cu románii.

Iéta articulu din „Le Public“ asupr'a cáruia „Tr. Carp.“ a facutu mai multe reflectiuni:

Paragrafulu urmatoriu pre care-lu imprumátu dela „Presa“, fój'a care pána astadi s'a aretatu pucinu simpatica Romaniei marturesce, in relationile guvernului austriacu cu acél'a alu principelui Carolu, o schimbare de dispositiuni ce suntemu fericiti a semnalá

Vorbindu despre tem'a pre care adesea o esprima románii ca voru vedé tier'a loru absorbita de cátra Austria, „Presa“, dupa ce aduce diferite resóne contra acestei idee pre care o calificá fára simtiu se esprima astfelu:

„O alta ratiune inca, o ratiune politica se opune la incorporarea principatelor cu monarchi'a austro-ungara: este dualismulu. Austria n'aru putea prin urmare sa-si anecteze Romania pre d'asupr'a capului ungoriloru si in interesulu acestei acuisitiuni sa se despice in trei parti.“

„Cum s'aru putea crede ca regatulu constitutionalu Ungariei, care incérca atát'a nevointia a se intielege cu cele doue milióne si jumtate ale séle de románi in Banatu si Transilvani'a, sa aibe pofta a-si anecsa cele 5 milióne de románi ai Moldovei si ai Valachiei?“

„O asemenea anec sare aru pune capetu monarchiei unguresce séu constitutiunii ungare, cáci 8

milióne de románi cari aru trebui atunci sa fie reprezentati in parlamentulu din Pest'a, aru face lege celoru 5 milióne de Unguri, intocmai precum s'a intemplat actualmente casulu contrariu la cele 2 milióne si jumtate de románi ai Transilvaniei.“

„Deci ori cátu de paradosale s'aru paré acést'a romániloru, monarchi'a austro-ungara nu se va gândi nici odata sa-si incorporeze Romania; ci va fi chiaru gat'a totu-d'aun'a sa apere ecisistenti'a acestei tieri contra impietáriloru rusesci si sa favorizeze progresulu in principate.“

Aceste reflexiuni suntu fórté judicióse. Austria si Romania au totulu de castigatu, traindu in cea mai perfecta intielegere, si este droptu sa spunemu ca acésta din urma, si indreptéza de cátuva tempu tóte silintiele spre acést'a.

Dupa cele ce spunu in sa foile din Bucuresci, autoritátele unguresce n'aru secundá pre románi in aceste silintie atátu cátu aru trebui.

Aceste foi se plángu, spre esemplu, pentru ca guvernulu loru n'a pututu inca sa obtiena din Pest'a satisfactiunea ce i se datoresce pentru diferitele violári de teritoriu comise de mai multe ori pre frontier'a Transilvaniei. S'aru paré chiaru ca acum de curendu o parte din unguri s'a amusat sa traga la semnu asupr'a unuia dintre ecisioanelu (marcéle) románe cari indica marginea intre amédoúe statele. In presentia unei asiá de putiene grábhiri a face dreptate reclamatiunii loru, románii punu inainte promitutiunea cu care au primitu ei tóte reclamatiunilu Austriei si chipulu eclatantu cu care au satisfactio ei in tóte impregiurárilu.

Nu se póte tagadú ca este óre-care dreptate in acésta plángere.

Aceste hartiuri suntu fórté regretabile. De vreme ce románii probéza astadi prin acte ca politic'a loru este cu totulu conservatrice si ca ei dorescu sa traiésca in cei mai buni termini cu Austria si Francia, trebuiescu incuragiati pre acésta cale. A-i hártiuf pentru lucruri cu totulu secundarie, a pretinde dela densii ceea ce cine-va nu este dispusu sa le acórdé, — este a-i impinge pre nesimtitu cátra Prussia si Russia si a-si prepará pentru viitoriu incurcaturi superacióse.

Articulu „Pressei“ din care dámu unu estractu, unu altulu din „Nou'a Fremdenblatt“ care asemenea este fórté magulitoriu pentru principele Carolu, in fine marile semne de onóre ce se dederá junelui soveranu de cátra imperatoarele Austriei, probéza ca tóte aceste lucruri suntu perfectu intielese la Vien'a, déca nu suntu inca la Pest'a. Putemu crede ca guvernulu imperiale are asupr'a acéstui subiectu aceeași maniera de vedere. In totu casulu de siguru ca nu dela Francia aru poté sa vina vré-unu obstaculu la apropiarea Romaniei cu puterile occidentali, déca ea dorescu cu sinceritate acésta apropiare. A. Olivier.

Brasiova Sept. 1869.

Scólele reali si comerciali gr. or. románe de aici suntu déjà deschise, fia care cu câte o clasa incepatóre. Unu inceputu fórté doritu a cáru lipsa érá de multu simtita.

Ce amu mai dori noi acum? Amu dori sa vedemu unu concursu mare din partea tinerimei nóstre incátu sa nu tréca multu tempu si numerulu eleviloru acestoru institute, cele dintáiu in tóta romanimea din monarchia, cu limba romána cá limba de propunere, sa rivalizeze cu numerulu eleviloru gimnasiali.

Acésta dorintia a nóstra nu e numai efusulu unui simtiemintu, ci e totu odata o emanatiune din impregiurárilu in care ne aflámu noi.

Mai multu séu mai putienu, ba dupa impregiurárilu presente Brasiovalu e unu punctu insemnatu

in viața industrială. Afacerile cele întinse cu orientul și în primă linie cu România, înlesnesc dezvoltarea comerțului și în legătură cu această industrie în întelesu mai strâns. Inse pentru că aceste ramuri să aiba un sporiu sanetos este de lipsa ca acei ce se apuca de ele să aiba o pregătire mai sistematică însoțită de mai multe cunoștințe decât de obicei simțiu naturale. Unde aceste ramuri de viață au ajuns deja unu aventu mai mare au să multămesească această studiului și în urm'a acestuia purtării lor după unu sistem rațional, încâtu nici tempu, nici cea mai mica afacere să nu rămâna neproductivă.

De aceea deca e laudabile năsuința multor'a ca să pregătescu în gimnasiu pentru științele mai înalte, e totu atât de recomandat și nesuinița de a se pregăti unu contingentu mare de tinerime pentru imbrățișarea trebei.

Să facem o ochire asupra locurilor pretrăse din giurulu Brășiovului, locuite de români, să facem o ochire numai asupra Scheiloru noștrii, unde cresc atâtea brătie demne de o munca mai nobile, cari inse din lipsa de cunoștințe le vedem garbovindu-se curendu sub greutatea unei muncă grele cu putienu căstigu, și amu put' dice de o natură ordinară, și vomu ajunge îndată la convingerea, ca pruncii acestor muncitori ce abia căstiga pentru o miserabilă subsistență, aru face forte bine cându s'aru pregăti pentru meserii, cari formăza în parte mare substratulul negoiului nostru de aici. Totu asiă amu put' dice și despre o parte însemnată a locuitorilor noștrii din giurulu Brășiovului.

Cu aceste amu fi dăsu ceva despre unu ramu, adeca despre celu care cuprinde în sine meseriile.

Comerțulu înca e o afacere carea recere în diu'a de astadi prelânga crutiare, circumspectiune și cunoștințe și înca multe. Școl'a comerciale, care în dezvoltarea ei va avé misiunea de a îndeplini lacune și în privința acest'a înca trebuie să o recomandam atențiunei și imbrățișării tinerimei noastre. Unu comerciant cu cunoștințele de lipsa să radica mai îngraba și ocupa unu locu demnu în societate. Și deca are bazea pusă cum se cade, esperința sa afla unu câmpu foarte roditoriu în înțelegința lui și lu pune în pusețiune de a se estinde cu afacerile sece de parte, de a le vedé și prevadé totudeun'a, de unde folósele apoi abia se potu insiră în unu articulu de diariu cum e acest'a.

Ne amu adresatu cătra tinerime, inse se înțielege ca aceste sunt indreptate și l'a adres'a părentilor, cari și iubesc fiiloru de asiă încâtu cauta ca acest'i să devina nisce cetățeni harnici, folositori națiunei și patriei lor.

Ingrigindu-ne noi în modulu acest'a, vomu contribui multu și la dezvoltarea altor'a specialități, pentru ca e știut, ca și clasele care au să cultive spiritulu, cari au să grigiasca de o buna justitiă, cari lumineza prin luminile lor publicistice numai acolo prosperéza unde e buna stare, pre cându unde e sterpiciune de industria și comerțu abia vegetéza și cele-lalte, din cauza ca le lipsesce substratulul materialu.

Incheiâmu cu provocarea energică, că ómenii noștrii să nu lase ocaziunea nefolosită, ci cu totu adinsulu să concurga spre a imbrățișă cunoștințele și științele reali-comerțiale.

Conferințele

Invetiatoresci generali din Protopopiatulu I. alu Brășiovului.

(Urmare și fine din nr. tr.)

Resultatul acestor'a debateri fu cam urmatorulu :

a) Cu referire la invetiamentulu religiunei în școl'a populară ;

Obiectulu invetiamentulu religiunei este Dumnezeu și rapórtel, în care are să stéce omulu cătra Ddieu ;

Copilulu intratu întâiasidată în școlă a simțitu dejă dragoste cătra părinti, mustrare de cogetu, a auditu dela părinti unele rugăciuni ; dara despre tóte acestea nu-si póte dá socotél'a nici lui, nici altor'a. — Invetiatoriulu are să puna pre copilu în stare, a cunoșce aceste bunătăți, a și le înradicină și mari în anim'a și mintea lui, a le prelini, a le apără și a le aplicá la fericirea sea și a fratiloru sei ;

Increderea, care se destépta în copilu cătra părintii sei înca în cei mai dintâin ani ai vieții sece, este fundamentulu credinței. — Invetiatoriulu să respecte această aplicare în copila, să o nutrească și împuterească, radicându-o cu încetulu la credința statornică ; fără dezvoltarea și cultivarea acestei facultăți, aru fi cu neputința cultivarea spiritulu omenescu ; prin credința și póte insusi copilulu începătoriile științei ; prin credința primesce omulu încunoscințarea despre natura, istoria, și scriptura, lumea nevedință, viața eterna ; prin negrigirea acestei facultăți cade copilulu în necredință, séu în credința desiértă. — Invetiatoriulu aru să feresca pre copilu de ambe aceste stricaciuni derepanatónice, întempinându-i facultatea de a crede, care singura este în stare, a-i înaripá cele-lalte facultăți, la activitate într'u a se face omu, cu propuneri și împartășiri bune, maretie și adeverate morali, asiă

dara : invetiamentulu religiunei crestinesci, fiindu ca da o tema astfelu de maretie, încâtu cine să o póta prelini după vrednicia ei ? — i se cuvine loculu celu mai de frunte între obiectele prescrie ale școlii populari și în planulu de prelegeri órele acelea, în cari invetiatoriulu și elevii sunt mai linisciti.

Invetiamentulu religiunei are să se încépa în clas'a cea mai de josu a școlii populari și să se continueze în tóte clasele.

Invetiatoriulu să deprinda pre copilu la adeverat'a religiositate, adeca, a se umili înaintea lui Dumnezeu și a se apropiá de elu aducându-si aminte de porunciile lui, că să le pazésca pre ele ; numai staruindu, că elevulu plinu de credința statornică, convinsu despre adevărurile religiunei crestine, însufletitu de simțulu demnității umane, să capete aplicare spre bine, să năsuiesca la mai mare bine seversindu fapte morali-religióse — va puté face pre omulu omu, și a fi omulu omu este celu mai mare bine pre această lume ; facendu invetiatoriulu acest'a — și-a ajunsu scopulu.

În clasele inferióre sunt de a se propune și împartăș copiloru rugăciuni scurte și istorióre din testamentulu vechiu, în clasele superiori istorióre din testamentulu nou și catechisme. Testamentulu vechiu se are la celu nou, că promisiunea la împlinire, că dorulu la îndestulare, că junetiele la verș'a barbatésca. Copilulu este cunoscutu de acasa cu famili'a și cu rapórtel familiari ; istoriele din testamentulu vechiu sunt istorióre familiare ; invetiându-le invetiá, a cunoșce man'a lui Ddieu, că conducătoriá a sortiei omenesci, că resplătóriá fia-cărui'a după faptele sece. Din evangeliile testamentulu nou, fiindu ca sunt de cuprinsu istoricu, istoricu-dogmaticu, curatu dogmaticu și ethicu, invetiá elevii a cunoșce bunătatea lui Ddieu cătra némulu omenescu, mântuirea, lumina nóra prin Domnulu nostru Iisusu Christosu, și a nóra sântire prin darurile dăchului sântu prin sântele Taine. Și asiă invetiatur'a credinței, dragostei și a nădejdei în Ddieu, cuprinsa în catechisme, marturiile din sânt'a scriptura cuprinse cu deosebire în catechismulu celu mare indulcindu pre elevi, a se apropiá de Ddieu, i pune în stare, să și pazésca porunciile lui, ori-ce datorința sa o împlinesca cu scumpetate, acceptându cu pietate pentru faptele lor respalata dela Ddieu, Tatalu nostru din ceruri.

Invetiatoriulu să esplice materialulu invetiamentulu religiunei în acelu rendu, cum este elu desfasurat în manualele prescrie, iera de altmíntrea la deosebire întemplări și ocaziuni va aduce înainte câte o istorióra din testamentulu vechiu séu nou, câte o thesa a credinței crestinesci aplicându-o după cerințe.

FOISIÓRA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. după „Tr. Carp.“)

(Urmare.)

Cartierulu seu generale se afla la Oescu. Ghișiu de astadi, unde n'amu pututu trece din cauza intrigelor ce amu aretat mai susu, de unde amu trecut alte-dăti și unde, în adeveru ca sunt lucruri de studiu, mai cu séma unu sistem de ape admirabili, pre care nu l'amu vedutu nicaire. Ací a întinsu podu Constantinu pre stâlpi de pétra cari stau înca în apa și dintre cari se vede mai cu séma unulu, de care s'au isbitu mai multe vase și unu vasu sta și astadi afundatu lângă stâlp. Dela capulu acestui podu pléca sioseao'a romana care merge printre movile și morminte și se împreuna cu cele-lalte la Antonina lui Caracal'a, Reso'a de astadi, care a fostu și orasiulu celu mai importantu în Dacia de josu.

Ací, în Celeiu, amu gasitu unu feru de infératu caii legionarilor cu literele AE. M. Amu gasitu multe vase de pamento, o piua de pétra ; mai multe obiecte de feru, caramide cu diferite imprințe și un'a : Coh. III. Brit.(anica). Numerulu de legióne s'au gasitu de mai multe ori, la noi ; mai cu séma alu legiónei a V-a (macedonica) ; cu numerulu și cu numele cohortelor, din această legióna negresitu, pâna acum n'amu gasitu de catu doo ; acest'a, și un'a la Turnulu Soverinului ; Coh. I. Aug(usta).

Amu mai gasit ací o masea mica de plumbu, unu calu micu de bronzu pre pedestalu și alte mico obiecte de bronzu. Laesirea din cetate, d'a stâng'a

drumului romanu, amu gasitu doué sarcofage. Unulu sub tind'a unui sateanu. Celu de sub pátulu erá umblatu și nu mai are nici unu interesu ; celu de sub tinda și mai aprópe de drumu, este foarte importantu și sa-mi fie permis a me oprí la densulu.

Punendu sa sape sub tinda prin bunainvoiala, ca și pentru celu de sub pátulu în mai pucinu de doué óre, sarcofagiulu acest'a, de pétra calchieratá, în dimensiunile și form'a sarcofagiului celu mare dela museulu nationalu, avendu de 2, 45 m. lungulu, 1,04, latulu, 1,66 aduncime, erá întregu în fati'a sórelui, cu totu lungulu seu spre sioseá curatiatu de tóte pártile și neatinsu nicaire de sapa. Se înțielege ca satulu totu erá în giurulu lui, cu tóte babele și copiii.

Dupa diferite observări veduin ca capaculu erá lipitu cu cimentu și, preste acest'a, la amendoué capetiile cu scóbe de feru, acoperite cu plumbu foarte grosu.

Amu pututu parveni la deslipirea capaculu și la desclestarea lui din scóbele de feru, atunci, insiruindu 30 de ómeni la funiele cu cari amu legatu capaculu, s'au pututu trage capaculu pre jumetate pre pátulu ce-i pregătisem, în urletele de bucurie a satulu întregu. Unu profumu agreabile s'a ecsalatu din sarcofagi, ceea ce facu pre mai multi sa dica : ce frumosu mirosu ! Acest'a operatiune nu se mai vediu ací de cându este Celeiu.

Pareții sarcofagiului au grosimea : 0,18 aduncimea paretelui ; pre din intru este de 0,70 ; iera despre capu 0,62 lungimea 2 metre, latime 0,60.

Doué din trei párti ale paretiloru sarcofagiului erau goli ; o tierina cafenia acoperea ea o bruma unu scheletu mai topitu, care nu aduncea nici cu capulu nici cu piciórele la ecstremitățile sarcofagiului. Scheletulu erá cu capulu spre média-nópte și cu

piciórele spre média-dí. Capulu caduise din junghietura spre umerulu stângu, mânele îi erau încrucisiate pre stomacu. La talpele piciórelor doué talpe de 12 centimetre grosime, care au fostu legate de talpele piciórelor ; nici unu feliu de împunsatura nu arete urm'a de cusatura. Scândure putrede de stejaru, cam în form'a unui cosciugu neacoperitu, cu care se coborise cadavrulu în sarcofagi. Acest'a este anteulu aspectu alu descoperirii.

Cosciugulu cadavrului, imbracamintea și podobe, cum și diferitele semintie și frundia aruncata d'asupra corpului, formá o tierina care varia într'o aduncime de 10 15 pâna la 20 centimetri.

Amu începutu căutarea dela picióre ; trei picióre în rendu, asiediate la ecstremitatea sarcofagiului. Ósele piciórelor, gasite tóte pâna la cele mai mico, mi au datu idea sa formezu scheletulu afara ; tierina sa ciuria prin doué ciururi. Totu corpulu fusese pre ascernutu și sub acoperementu de frundie și ramure de dafinu.

Putuiu alcatui corpulu întregu ; a fostu o femeia, o femeia înaltă și jună. Amendoué cearcanele gurei intacte. Dinti foarte potriviti, nici o masea stricata ; câti-va dinti caduți i-amu pusu la locu.

Ce dialectu s'a rostitu prin aceste frumóse cercâne o scie numai acel'a care a ascultat sus-pinele animei ei, și care a auditu jalea dela mórtea ei.

Ve potu spune numai atât'a, ca a fostu o femeia, o femeia înaltă, o femeia jună, cu dinti admirabili, dara alu cărei'a nume, n'a voitulu sa-lu spuna posterității gelosulu sociu, care a încuiatu și a ferecatu în pétra, feru și plumbu, obiectulu amorulu seu.

La începutul unei ore de prelegere repetesc dintr-o dată cei mai apti istorici din prelegerea trecută în cuvinte cu legament, fără de a fi întrerupți de invetatori prin întrebări; unu elevu mai slabuțiu pōte fi numai ajutat de inv. prin ore cari întrebări.

Nu este destul numai să enunțe invetatoriul istoric biblic, ci să o și cetească elevii, că să se deprindă cu limbajul biblic. În o clasă mai înaltă, unde se ia înainte și catechismul, se pōte ilustra explicația unor these ale credinței și prin istorie biblică; aici firesc va usita inv. metodu acroamatic și catechetic. La explicarea unei evanghelii, s'au unu pasagiu din catechismu, mai anteu să se cetească bucată întreagă; elevi dau în pucine cuvinte înțelesul bucatii cetite; apoi să ia propoziție de propoziție înainte și se cetește, se explică cuvintele cele neînțelese, dar și cuprinsul propoziției întregi, propoziția explicată se aduce în legamentu cu propoziția precedentă; în fine se mai arunca o privire asupra bucatii întregi.

Explicația invetatoriului să fie clară, pre înțeles și plină de viață, și adevărul din țensă nerevocabil.

În clasa superioară cea din urma toate ideile religioase desceptate în elevi și împartășite lor până aici să le sumeze inv. într-unu siru legat; că să pōta elevii la trebuința usioru afla în cele ce li s'au împartășit în școlă din invetamentu religioșii creștinesci.

Invetatoriul, însuși petrunsu, însuși insufletit de marea invetaturilor creștinesci, să pronunțieze cuvintu lui Ddieu cu umilintă și pietate; la asemene pronunție atātu a unei explicări, precum și a unei recitări din catechismu să deprindă și pre elevii sei; — preste totu la tratarea despre cele Sante să se păzēsa serioșitate creștinescă.

La aceste conf. s'au adus înainte și s'au celit două disertațiuni și adeca: dlu Ioan Dorc'a, *) directoru școlii capitali din Satulungu ceti disertația domniei seale asupra temei „Propunerea religioșii în școlă populară”; dlu Ioan Romanu, inv. în Brașiovu la școlă capitală ceti disertația domniei seale asupra temei „Propunerea geografiei în școlă populară.”

Ambe aceste disertațiuni duple cuprinsul lor material și formal, duple țesatură ideelor în țensă și duple stilul lor celu corect și fură pri-

*) Vomu publică-o.

R.

Totu ce mai pōtu spune, este, că această femeie trăia în timpul imperiului, înainte de Commodu, adeca mai înainte de 180 după Christos, considerându numai după o moneta de bronzu de mijlocu, ce amu gasit în sarcofagiu, și pre care amu putut-o descifra radicându cu mare greutate rugina grōsă de pre densă. Această moneta indică puterea tribunitiale a lui Commodu pentru a VI ora, titlu de imperator pentru IV ora, consulatulu III, cari corespund anulului Romei 934, iera alu lui Christos 181.

Ce mai pōtu spune este că o parchia cercelusi de aur, nu s'au gasit în dreptulu urechilor, ci pre la mijloculu corpului, ca formă lor nu arată pre unde s'au deschis că să se pună în urechia și ca lasă a se presupune că asemenea podobe femeesci se aruncau în cosciugu. Ce a fostu de țesatură abia se mai cunōșce; unu peptene sdrōbitu cu totulu, unu acu de peru de isvoaru. Dăfinii suntu intacti și în colōrea tutunului de Havana. O foia de coca de făina albă indică că, pre lângă semintiele, beuturile și aromele ce se puneau la mortu, se mai puneau și o mică turtă de făina.

Nici o sticlă nu s'au gasit în sarcofagiu, nici o candela în giurul lui. Cele trei urciōre deci, au servit, unulu pentru vinu, altulu pentru untu de lemn și celălaltu dreptu lacrimariu.

Sarcofagiulu la ierna se va transporta la mușeu, cu alte obiecte grele, precum o piua de piatră etc., iera cele aflate în țensulu le voui depune chiaru eu la mușeu.

Oșele s'au pus de nou în sarcofagiu.

Înca o observație pre care o credă interesantă, la noi celu putienu. Toti căți voru fi gasit feru romanu la noi, voru fi vedutulu acelu feru petrunsu de rugina. Școlbele de feru ce amu gasit la acestu sarcofagiu acoperite de toate părțile

mite de conf. cu cea mai via plăcere și declarate de bune.

b) cu referire la cărțile cele noue întocmite pentru școlă populară de dlu Zacharia Boiu, profesorul la Institutulu pedagogico-teologicu în Sabiu :

Din aceste patru cărți și anume: 1, Carte de cetire pentru școlă populară, 2, Elemente de Geografia pentru școlă populară, 3, Elemente de istoria naturii și fizica pentru școlă populară, 4, Elemente de istoria patriotică universală — cetindu-se în conf. prefatiilor lor, dispoziția logică a lor și câte-va piese din fiacarea dintresele, s'au aflat, că cuprind în sine materialu corespunzătoru pentru școlă capitală, și fiindu că această este expresu în forma de fragmente: să trateze dar invetatoriulu la propunerea aceluiași duple metodu usitat la tratarea pieselor din o carte de cetire; fără înșe de a negriji, a arată elevilor sei obiecte naturale, Mape, icōne e. a.

După toate acestea rev. dd. Protopopu, Iosif Baracu, încheia conf. cu nescie espressioni vii: de recunoștință și mulțumire Escelenției Seale Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagun'a, pentru parintescă îngrijire, pre care au avut și o are pentru toti fii Sei sufletesci în tota privință, ier cu deosebire și asupra invetatorilor, cari și implinescu cu scumpătate datorințele chiamării lor, încātu celor mai multi le au îmbunătățit fiiturulu redicându-i la trēptă proțiescă s. a. —; apoi de laudă preotimii, care au luat parte la conferinție; de mulțumire ddloru ospetii mireni, cari nu au pregetat, a onoră cu presentă ddloru aceste conferinție; de parintescă dragoste către invetatori pentru răspunsurile cele potrivite s. a.

Conferințele anului fiuturu, s'au otaritu, a se ține în comună Turchesiu.

Brașiovu, 14 Septembrie 1869.

Unu român.

Apelu

către invetatori gr. ord. din provincia metropolitană română!

Eșemple de tota dlu'a ne îndemna și imperative ne provoacă a ne uni în cugete și în simțiri. Din toate părțile lumii rezună vocea înaintării și prosperării. Se afla constatatu pre deplin, că calea cea mai sigură și salutară aduce la ajungerea

cu plumbu, au fostu atātu de ferite și conservate încātu aru crede cine-va că suntu esite astăzi chiaru de sub ciocanu. Din contra plumbu ce-lu acoperă, care a primitu injuriile esteriore 17 seculi, și-a îngroșat o patină albă de tota frumșetii.

Din Celeju a trebuitu să mergu de dreptulu în Caracalu, pentru că să pōtu regulă dela prefectura, cele necesare spre lucrări mai întinse; abia amu putut găsi cai. Trecu preste amenunte, cari n'aru pōte fi interesante archeologiei.

În fine a venit la Caracalu d. prefectu Chintescu și dela venirea d-sele s'au îmbunătățit șorțea caletoriei mele.

Caracalulu, — care și are numele din porocirea ce s'au datu în Rom'a lui Marcu Aureliu Antonin numitu Bassianu până la verșă de optu ani cându l'a creatu „Cesar” tatalu acestuia Septimu Severu; orasiulu Caracalu, s'au pus lângă coloniă Antonin'a, precum se pusese porocirea de Caracala lângă numele lui Antoninu. Această porocire crudului Antoninu, i venea dela o haină lungă numită „caracala” cu care s'au arătatu tiranulu într'o di în Rom'a și pre care a urmatu să o pōrte. Totu astfel și orasiulu actualu pōrta numele seu din porocirea lui Antoninu, pentru că și densulu s'au îmbracatu cu vestigiile celebrei colonie Antonin'a, și a zidit bisericile, casele și curțile cu caramida și piatră din Antonin'a.

La 20 Iuliu, înșocit de d. prefectu, amu mersu la ruinele coloniei Antonin'a a lui Caracala, pre cari ruine se întinde astăzi unu sat mare, numitu în limbile slave Resca, dela apele cele multe și frumoșe cari au strabatulu și au ocolit alte dăli cetatea. Eră Dumineca, și prin urmăre toti locuitorii Rescei și ai satelor dimpregiuru locuitori totu pre aceste ruine întinse ale celei mai întinse colonie din Daciă traiana s'au întrecutu să

acestui scopu e întrunirea socială pre terenulu intelectualu, moralu și materialu. —

Vocea înaintării ne provoacă și pre noi fratiloru colegi, spre înșocire. Devisă noastră dără încă nu pōte fi altă, decâtu a înșocirii întruniri în care cu puteri armonice se delaturăm neajunsurile și scaderile noastre de o parte, iera de alta parte să ne perfecționăm pre carieră invetatoriescă, și să ne radicăm la acea culme a culturii, care a o pōșede cu totu dreptulu se pretinde dela noi, și care invetatorii altoru popōre calte deșă a și ajuns'o.

Trebuie să ne îndemne la înșocire chiaru țara noastră misera materială spre asigurarea existinției pre venitoriu.

Aceste toate se voru ajunge prin întrunirea în reuniuni invetatoriesci tractuale și provinciale.

Reuniunile aceste ale invetatorilor din unu tractu școlastic voru avē de scopu principalu, convenirea invetatorilor tractuali în perioade semestrale, de a se califică și perfecționă pre carieră invetatoriescă prin ținerea de discursuri și disertațiuni spre eșemplu: despre obiecte școlare, despre agricultura, gradinaritu pomologia metodu școlare etc.; — mai departe se voru întemeia bibliotecă din opere aparute pre terenulu școlastic, pedagogicu, din opere istorice, științifice și din alte opere literare, prin a căroru lectură fiacare invetatoriu să și pōta lată științele seale și să se pōta perfecționă și mai departe; în fine prin asemenea reuniuni se va pōte realiză și dorința aceea mare a ne asigură existința noastră pre venitoriu prin înșocirea de unu fondu ajutoriu alu invetatorilor.

Toate reuniunile tractuale aru fi a se întruni în fiacare anu școlastic într'o adunare generală a invetatorilor din provincia noastră română metropolitană —, unde descoperindu și fiacare invetatoriu parerea sea individuală despre metodu școlaru și împartășindu și eșperințele seale facute pre carieră invetatoriescă, le-amu luă la deșbatere, ne-amu silă a delatură scaderile ivite în ună seu alta privință, — și prin contielegere comună a statoriu unu metodu cătu se pōte de practicu și corespunzătoru cerințelor tempului că și pre această cale se putem implini datorințele impuse unu invetatoriu, și să ne înșocim și misiunea cea grea nouă încredințată, pentru care suntemu răspunșabili atātu înainte lui Ddieu și înainte lumii.

E de prisos să mai amintesc și alte argumente, care ne impun datorința de a ne întruni în reuniuni, pentru că presupun, că frățiele voștre le șociti, și credu că și șocitiți necesitatea întemeierii de atari reuniuni. — Me provocu aci

vină care cu o sapa, care cu o lopată în mână la invitarea ce s'au facutu din partea administrației. Amu profitatu de această ocașionă; amu rendit că vre-o 150 de omeni pre la câte-va movile, dintre cele ce au mai ramas nesapate de cantatorii de comori, pre acestu întinsu câmpu alu mortiloru, strabuni ai noștri; și cu vre-alti 100 amu intratu în cetate, în cetate pre care trebuie să o ghicesci, pentru că au mai ramas prea putienu lucruri cari să pōta indică ocolulu ei, drumulu celu mare, ulițele și pietele ei. Caracalulu întregu și mai toate bisericile și casele zidite după vremi în prejmele locului, s'au facutu din materialulu șocut de cine a voit din Antonin'a lui Caracala.

Afara de XVI seculu întregu, printre cari acestu orasiu romanu imensu, a trebuitu să sature aviditatea și cupiditatea ignorantă a generațiilor ce au șocut neconșocit din țensă piatră cioplită, caramida prodigioșă și diferite obiecte și vase în toate metalurile; căți-va ani din urma în cari ani județulu Romaniloru întregu s'au pus cu tota furia, din porunci strajnice, să sape cetatea fără nici o considerație în toate șensurile, până la temeliele ei, că să gască banuti și anticuție pentru unu mare amatoru de asiă lucruri și forte putinte, căți-va ani generația noastră a deșfiguratu cu deșevșire aceste ruine.

Cu toate acestea, Antonin'a, jafuită, șfășiată, șdramicată, mai pestrăza încă în șimulu ei, cu ce să facă admiratiunea multoru seculi de aci înainte pentru acele lucrări imense și șolidari cu cari nemuritorii legionari, alu căroru șange și anima au degeneratu în noi, șfidau și pericunșă și legile tempului, ștabilindu eternitatea faptelor omeneșci în fată faptelor creatorului.

(Va urmă.)

numai la reuniunile din dieces'a Caransebesului pr. din tractul Dobrei și a Lipovei.

Me marginescu dara a ve face atenti numai la vocea timpului, ce ne provóca la insociri.

Sa ne infiantăm dara reuniuni invetiatoresci spre perfectiunea noastră intelectuală și morale și spre asigurarea esistenței noastre materiale. — Si incheiu cu firm'a convingere ca acestu apelu nu va resună in pustia ci va produce o emalatione intru infiantarea de reuniuni invetiatoresci: Asia se fia!

Dobr'a, 28 Augustu 1869.

Petru Fogarasiu,
conducatorulu conf. și vice-pres. alu
reun. inv. din tract. Dobrei.

Alessiu Nemesiu,
inv. și secr. reun.

Epistol'a Paterului Hyacinthu.

O scurta amintire s'a facutu de epistol'a unui monachu catolicu, carea a facutu sensatione forte mara in lume. Epistol'a are insemnatate, candu consideram, ca papismulu se pregatesce la unu asiá numitu conciliu, despre care se dice, ca are sa radice și infalibilitatea papei la dogma. Eata, cum cugeta despre acestu evenimentu unu carmelitu, monachu latinu din Parisu:

Venerabilulu generalu alu Carmelitoru desculti in Rom'a.

Pré venerabilulu meu parinte! In decursulu celoru cinci ani, in cari mi-amu purtatu oficiulu meu in Notre-Dame de Parisu, m'amu bucuratu totde-un'a de stim'a și incredere D-vóstra, de-si amu fostu și atacatu pre fatia și calumniatu pre ascunsu. Dreptu dovada la asertionea acest'a a mea mi servescu testimoniile cele numeroase scrise de mân'a D-vóstra propria, cari se referescu atátu la predicatiunile mele, câtu și la persón'a mea. Totdeun'a mi voi aduce cu multamire aminte de D-vóstra, ori ce se va intempra. Astadi inse, intemprându-se iute o schimbare cu D-vóstra, a cărei'a cauza nu o cantu in inim'a D-vóstra, ci in agitatiunile unei partide in Rom'a preputinte, astadi dteu, mi bagi vina la lucruri, la cari alta-data me incuragiai, defaimi, ceea ce aprobai odinóra și pretindi, cá sa vorbescu unele lucruri séu sa retacu unele alte, ceea ce facendu-o a-siu lucrá in contra consciintiei mele.

In atare casu nu intardiu nice unu momentu. Cáci nu me mai potú sui pre amvonulu din Notre-Dame, candu se cere, cá se tienu o cuventare cu o devisa falsa, o cuventare schimonosita prin óre-si cari retaceri. Mi esprimu parerea mea de reu archiepiscopulu, carele mi-a deschisu acelu amvonu și mi l'a pastratu in contra ómeniloru reu voituri, despre cari amu vorbitu. Mi esprimu parerea mea de reu numerosiloru ascultatori cari me ascultau acolo cu atentione, mi aratau simpatia și mai potú dice și amicitia. Nu asiú fi demnu nice de ei, nice de episcopulu acelu, nice de consciintia mea, nice de D-dieu, deca m'a-siu invoi, cá sa jocu o astfelu de rola inaintea lorú!

Totdeodatu me retragu din manastirea, in carea petrecu și carea sub impregluráre presente s'a prefacutu pentru mine in o inchisóre de consciintia. Lucrándu astfelu nu-mi calcu de locu juramentulu, cáci amu apromisu ascultarea, ce se cuvine calugarulu, dar intre marginile onestitatiei consciintiei mele și a demnitátiei persónei mele și a oficiulu meu. Amu apromisu ascultarea, sperándu in beneficiulu acelei legi inalte a dreptátiei și a „libertátiei regali“, carea dupa St. Iacobi apostolulu e legea cea adeverata a crestianiloru.

Tocmai exercitarea cea mai deseversita a libertátiei acesteia sacre o cantámu inainte cu dieci ani in manastire, inaltiatu fiindu prin unu entusiasmu liberu de ori-ce calculatiune pamentéscu, nu cotezu a adauge, și lipsitu de ori-ce ilusiune a tineretiei. Deca astadi dreptu respata pentru jertfele mele mi se ofera lantiori, atunci nu amu numai dreptu, ci o și detorintia mea, de a le aruncá dela mine.

Ór'a presenta e o óra momentósa. Bisericea e sguduita de o crisa, carea e un'a dintre cele mai violente, mai intunecate și mai decisória din câte a avutu a suferi din tempulu esistenței seie incóce. Pentru prim'a óra de trei sute de ani incóce nu numai se conchiama unu conciliu ecumenicu ci se dechiara togmai de necesariu; acest'a este expresiunea a sf. parinte insusi. Unu predicatoru alu evangheliei nu se póte invoi nici intr'unu momentu, de aru fi chiaru celu din urma la toti, de a tacé,

cá acei „cáni muti“ ai lui Israilu, veghietori necredinciosi, cáror'a le impota profetulu, ca nu potú latrá: „Canes muti, non valentes latrare.“

Sántii nu au tacutu nici odata. Eu nu sum sántu, dara totu sum de genulu lorú — filii sanctorum sumus — și ambițiunea mea a fostu totdeun'a aceea, cá sa calcu in urmele lorú cu pasii mei, cu lacrimile mele, și deca trebuie sa fia asiá și cu sángele meu.

Deci cá crestinu și cá preotu protestezu inaintea sf. parinte și a conciliulu, in contra celoru invetiaturi și a celoru practice, cari se numescu romane, cari in sa nu suntu preotiesci și cari inaintándu totu mai tare și devenindu totu mai periculóse nisuescu a schimbá constitutiunea bisericea, form'a și cuprinsulu invetiaturei ei pána chiaru și spiritulu de iubire, ce-lu propoveduesce bisericea. Protestezu in contra desbinárei celei fára de lege și neratiunale, ce voru a o efeptu intro bisericea, carea e mum'a noastră in vecii veciloru, și intre societatea secululu alu nóue-spre-diecelea, ai cáru fii suntemu in tempulu acest'a și cátra cari avemu detorintie și legaturi.

Protestezu in contra acestei desbinári, carea sta in contradicere și mai radicale și mai grósnica cu natur'a omenéscu, carea se revoltéza, fiindu atacata de cátra acei invetiaturi falsi in nisuintiele ei cele mai nenimicivere și mai sáncte. Protestezu mai cu séma in contra falsificárei celei scandalosítore pentru bisericea chiaru insesi a evangheliei fiulu lui Ddieu, a cárei spiritulu și litere se calca asemenea in picióre de fariseismulu legei celei nóue.

Este convingerea mea cea mai intima, ca deca Francia in specie și deca rasele latine in genere devinu prada anarhiei sociale, morale și religioase, caus'a principale pentru acest'a, de-si nu jace nici decum in catolicismu insusi, dara jace in modulu, cum se pricepe și se exercitéza catolicismulu de multu tempu incóce.

Apelezu la conciliu, care se va aduná, cá sa caute mijlóce de vindecare pentru suferintiele nóstre, ce trecu preste mesura și sa le aplice cu asemenea energia cá si blandetie. Dara deca se voru implini nisce ingrigiri, cari nu voi a le impartasi, deca inalt'a adunare nu va avé mai multa libertate in miscárele seie, decátu a avutu in pregaliri, deca cu unu cuventu i voru lipsi semnele caracteristice ale unui conciliu ecumenicu, atunci asiú strigá cátra Ddieu și cátra ómeni, cá sa céra unu altu conciliu, care sa se adune intr'adeveru in spiritulu sántu, iéru nu in spiritulu partideloru, care se represinte intr'adeveru bisericea, iéru nu tacerea unuia și apasarea celui-altu. „De surparea poporulu meu m'amu intunecat și me intarira dureri. Si au nu este lécu in Galaadu au doftoru nu este acolo? pentru ce nu s'a vindecatu fiic'a poporulu meu?“ (Ieremi'a cap. 8.)

Si in fine apelezu la judecal'a tá, Dómné Isusé. Ad tuum, Domine Jesu, tribunal appello. In presentia tea scriu aceste renduri, la piciórele tale le subscriu, dupa ce multu m'amu rugatu tie, multu amu meditatú, amu suferitú și amu acceptatú. Deca ómenii le voru condamná pre pamentu, crediu ca tu in ceriu le vei aprobá. Acest'a mi e destulu in viétia și mórté.

Paris-Passy, 20 Septembre 1869.

Fr. Hyacinthe.

superiorulu carmelitoru desculti
din Parisu, alu doilea definitoru alu ordinulu
in provincia Avignon.

Varietáti.

* Escelentia Sea dlu ministru alu culteloru dupa o coresp. a diuariulu „Hr. Zt.“ a sositu, mergendu din Sabiu in 2 Octombre la 7 óre in S. S e b e s i u. Inaintea casei postale, unde fura schimbati caii, lu primira Inaltu acela-siu, magistratulu orasiulu și comunitatea, precútea defiriteloru confessiui și corpulu profesoriloru decum și alte demnitáti.

* Alalta-ieri a tienutu comitetulu Asociatiunei siedinti'a lunaria. Objectu mai interesantu de desbatere a fostu esecutarea bugetulu normatu de adunarea generala.

* Inaltulu ministru ung. pentru lucrári publice și comunicatiune a poruncitu prin o ordinatiune, a se sterge dintre drumurile de tíera drumurile din Vestemu pána la vam'a Turnulu rosiiu, celu dela

Brasiovu cátra Sighisóra și celu dela Piski cátra Hatiegu. Deca ministeriulu a voitu a face crutiári prin acest'a, a datu pre de alta parte o lovitura sentibile negociulu și industriei din acele párti, și daun'a, ce li o va casioná parasirea acelorú drumuri ni se pare, ca va fi cu multu mai mare, decátu acele crutiári neinsemnate. Cáci Sabienii, cari tramitu o parte considerabile din manufacturile lorú și pótra negociu și cu alte produse cu negociatúri din Romani'a pre drumulu celu mai scurtu, pre la Turnu rosiiu, fiindu siliti a tramite objectele lorú de negociu prin Brasiovu in Romani'a, platindú chiria mai mare de carausie, nu voru putea sustiené concúrtia cu cei, cari le tramitu pre cái mai scúrte, platescu mai putienu pentru carausia și prin urmare potú dá márfurilú mai estine. Iéru Brasiovenii trebuindu a-si aduce de aci inainte vinurile lorú prin Udorheiu voru avea s'alu platéscu mai scumpu. Si imputienandu-se consumtiunea din caus'a acest'a a scumpirei, cei din tíer'a vinulu in ca voru simfi scadere. Pentru aceea, cetindú-se emisulu ministeriale respective in siedinti'a comunitátiei Brasiovolu in 2 Octobré, s'a si otaritu a se tramite o representatiune la ministru, carea se vorbésca in contra parasirei drumulu mentionatu in urma. Ce se tiene de drumulu Hatiegu parasirea lui se mai póte scúsá cu aceea, ca acolo peste curendu se va deschide drumulu de feru.

* Adunarea scaunale a Mediasiuului a denegatu a alege comisiunea pentru enumerarea populatiunei, din caus'a ca instructiunea ministeriale erá concipata, in contra legei de nationalitate, in limb'a magiara neintielésa de adunare. Asemenea s'a refúsatu a se platí spesele pentru administratiune și justitia dñi averea sasésca, dupa cum ordinase min. Wenkhaim.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatoriu la Budus tractulu Bistrítiei cu salariu de 80 fl. v. a. și cuartiru naturale se deschide concursu. Doritorii de a ocupá acésta statiune voru adresá concúrsele lorú la subscriulu, celu multu pána la 6 Octobré a. c. cu documentele ca suntú de religiunea gr. or. ca au absolvatu cursulu pedagogicu in institutulu nostru archidiececanu.

Budas, 17 Septembre 1869.

Dela comitetulu parochialu gr. or.

Gregoriu Popoviciu,
(13-1) parochu și presiedinte.

(13-3) Concursu.

Pentru ocuparea postulu de Invetiatoriu la scól'a confessionala centrale gr-or. din Offenbaia se deschide concursu.

Emolumentele suntú 200 fl. v. a. cuartiru, și lemne de incalditu.

Concúrtii au de a substerne petitiunile la eforiia scólei gr-or. din Offenbaia celu multu pána in 10. Octobré a. c. c. v. provadiute cu testimoni ca suntú de Rel. gr-or. ca au studiatu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, s'au clericalu, și au moralitate buna.

Dela presied. eforiei scol. gr. or. din Offenbaia.
Nicolau F.odorénu
Adm. Protop.

Citatiune edictala.

Nicolae Comonsia din Cati'a gr. or. de doi ani și jumetate si-au parasitu fára dreptate pre legiul'a sea socia Au'a Sasu totu din Cati'a gr. or., și a pribegitu in lumea larga despre care nu se scie nimic'a unde s'aru afliá, se citéza in terminu de unu anu si o di a se infatisiá la subscriulu scaunu protopopescu, cáci la din contra in intielésulu SS. canóne a bisericea gr. or. se va dá otarire párei asupr'a susu atinsulu radicate din partea sociei lui si fára de elu.

Scaunulu protopopescu gr. or. ale Cohalmului.
Draosu, 6 Sept. 1869.

(12-1) Ioanu Iosifu,
adm. prot.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Sept. (6 Oct.) 1869.

Metalicele 5%	59 70	Act. de creditu	254 50
Imprumut. nat. 5%	68 80	Argintulu	120 15
Actiile de banca	717	Galbinulu	5 83